

Tárgytematika / Course Description Tehetségpedagógia

AKNM_TTTM136

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Gróz Andrea

Félév / Semester: 2023/24/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy oktatásának célja

Célunk, hogy a hallgató megismerje azokat a fejlesztendő képességeket, melyek az eredményes tanuláshoz szükségesek. Meghatározó intenciónk, hogy az önálló tanulás képességeinek fejlesztését is szem előtt tartva tanulásmódszertani ismeretekkel tegyük teljessé a leendő szociálpedagógusok pedagógiai felkészültségét.

Követelmények, kompetenciák

A hallgató számára tudatossá váljanak azok a feltételek, melyek hozzájárulnak a hatékony tanulás-tanítás megteremtéséhez. Képesé váljon a gyakorlati munkában konvertálni az e tárgykörben szerzett elméleti ismereteit.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tárgy tananyagtartalma

A félév követelményrendszerének megbeszélése, a portfólió elkészítésének szempontjai.

Fejezetek a magyar tehetséggondozás történetéből. – Historiográfiai áttekintés.

A tehetség értelmezései a hazai és nemzetközi szakirodalomban.

A tehetség felismerése, kiválasztása, fejlesztése.

Tehetség-felfogások.

Tehetségmodellek. Egy tehetség életútjának bemutatása; feldolgozása; s a vonatkozó tehetségpedagógiai sajátosságok modellekbe való illesztése.

A kreativitás fogalma, pedagógiai sajátosságai; fejlesztési lehetőségek.

A tehetségfejlesztés kihívásai, problémaköre.

A tehetségfejlesztés módszertani lehetőségei.

A tehetséges gyermekek speciális csoportjai. A tehetségesek „gyenge oldala”-nak fejlesztése.

A tehetségek fejlesztése, gondozása.

A pedagógus/mentor szerepe a tehetségfejlesztésben. Mentorálási terv készítése.

Tehetségpontok, hálózatépítés.

A Nemzeti Tehetségtanács feladatai.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Számonkérési és értékelési rendszer

A félév tanulmányozása vizsgával zárul.

- Egy tehetségpedagógiai téma feldolgozása.
- Film-, vagy könyvélmény, (vagy) videón/lehetőség szerinti valamely hospitálási gyakorlaton megtekintett tehetségfejlesztési foglalkozás, szakkör, interjú, életút-dokumentumfilm (stb.) bemutatása, pedagógiai elemzése.
- Egy választott tehetségfejlesztési területen mentorálási terv készítése.
- A gyakorlati feladatokhoz kapcsolódóan a konzultációk minimum 60%-án a megjelenés, aktív részvétel elvárt.
- A munkákat (a fentebb leírt 3 feladatot) - a konzultáción egyeztetett határidő betartásával - a Moodle-felületére szükséges feltölteni.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Irodalom

Bajor Péter, Balogh László, et. al.: A tehetség kézikönyve. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2019. ISBN: 978-615-00-66363 https://tehetseg.hu/sites/default/files/kezikonyv/nk_mind_0.pdf

Balogh László (Szerk.): Tehetség és iskola. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999.

Balogh László: A tehetséges tanulók esélye: integráció és differenciálás együttesen. Alkalmazott pszichológia, 2006/2. 7-18.

Balogh Tibor - Duró Zsuzsa: A tehetség-orientált speciális képzés-fejlesztés aktuális pedagógiai problémái. Szeged, Bába, 2004.

Csermely Péter: Hol kell vigyázni a hazai tehetséggondozásra? Tanító, 2011/8. 8-10.

Csermely Péter: Mikor értékes valaki, ha fiatal... Eszmefuttatás a magyar jövő építéséhez szükséges készségekről néhány eleméről. Fordulópont, 2011/1. 21-23.

Csermely Péter: Tehetséggondozás a mindennapok gyakorlatában. Öveges József Tanáregylet, Bp., 2010. ISBN: 9789638887412

Dávid Mária et. al.: Mentorálás a tehetséggondozásban. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2014.
https://tehetseg.hu/sites/default/files/konyvek/geniusz_35_net.pdf

Duró Zsuzsa: A sakkoktatás hatásainak pedagógiai-pszichológiai vizsgálata. Fejlesztő pedagógia, 2007/3-4. 100-111.

Duró Zsuzsa: A tehetségfejlesztés módszertani alternatívái. Tanítás-tanulás. 1. rész: 2004/9. 21-23., 2. rész: 2004/10. 16-19.

Duró Zsuzsa: Iskolai tehetséggondozó programok tervezése. Tanítás-tanulás, 2010. 10. 8-9.

Duró Zsuzsa: Miért sakkozunk az iskolában? Új Köznevelés, 2013/2. 28-29.

Duró Zsuzsa: Tanulási gondokkal küzdő tehetségesek problematikája és fejlesztésük lehetőségei. Fejlesztő pedagógia, 2011/5-6. 98-100.

Duró Zsuzsa: Tehetség mentálhigiéne. Tanítás-tanulás. 2014/5. 6-7.

Duró Zsuzsa: Tehetséges gyerekekről mindenkinek. Codex Print, Budapest, 2004. ISBN: 9632026209

Einon, Dorothy: Kreatív gyerek. Pécs, Alexandra, 2002.

Fodor Istvánné: Tehetséggondozás az általános iskolában. Módszertani Közlemények, 2011/3. 99-104.

Forray R. Katalin: A cigány, roma tehetséggondozás intézményei. Educatio, 2009/2. 192-203.

Fuszek Csilla: Pillanatképek a nemzetközi tehetséggondozás jó gyakorlatairól. Új Katedra, 2011. 5-6. 25-27.

Gáll Istvánné: Egy alulteljesítő tehetséges gyermek portréja. Fejlesztő Pedagógia, 2008/5. 24-39.

Gordon Győri János: Tehetségpedagógia módszerek. Bp., Gondolat, 2004.

Gyarmathy Éva: A digitális kor és a sajátos nevelési igényű tehetség. Fordulópont, 2011/1. 79-88.

Gyarmathy Éva: A tehetséggondozás változási kényszere. Iskolakultúra, 2013. 3-4. 101-109.

Gyarmathy Éva: Stratégia a tehetséggondozásban. Taní-tani, 2014.

Gyarmathy Éva: Tehetség és a neurobiológiai háttérű teljesítményzavarok, valamint az Asperger- szindróma. Pszichológia, 2009/4. 377-390.

Gyarmathy Éva: Tehetségfejlesztés. TEA Kiadó KFT, 2021. ISBN: 9786158143134

Gyenei Melinda: Iskolai tanulási-tanítási képességek fejlesztése. Budapest, ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Tanárképzés-, és Továbbképzési Központ, 2007.

Gyarmathy Éva: Társas, vezetői tehetségek. ÚPSZ, 2003/1. 74-83.

Heimann Ilona: Tehetségek leírása, felfedezése, gondozása. Tehetség, 2008. Különszám, 12-13.

Heimann Ilona: Kérdések és válaszok a tehetséggondozásról és tehetségvédelemről. Parlando, 2011/6. 4-7.

Herskovits Mária: Mit kezdünk a tehetséggel? Iskolakultúra, 2005/4. 25-36.

Koncz István: A pedagógus szerepe a tehetségfejlesztésben. Debrecen, KLTE, 2011.

Kórosi Kálmánné: Tanulási képességek fejlesztése. Koncentráció. Tanítás-tanulás. 2003/2. 25-37.

Martinkó József: Fejezetek a magyar tehetséggondozás történetéből. Neveléstörténet, 2006/ 3-4. 56-70.

Mező Ferenc: Tehetőséges? Lehetőséges? Fordulópont, 2011/1. 5-10.

Ménes András: Östehetségről, kreativitásról, életútról. Humánpolitikai Szemle, 2013/9-10. 37-41.

Mihály Ildikó (Összeáll.): Különleges tehetségű gyerekek, megoldhatatlan iskolai problémák? ÚPSZ, 2004/4-5. SZ. 144-149.

Némethné Dávid Irén: Siker, tehetség, boldogulás. Tanító, 2009/2. 22-23.

Pásku Judit: A tehetség értelmezései a nemzetközi és hazai szakirodalomban. Fordulópont, 2011/1. 53-64.

Pfister Éva: A tanulási környezet pedagógiai fejlesztése. Pedagógusképzés, 2004/1. 69-87.

Podmaniczkiné Papp Zsuzsanna: A tehetség felismerése, kiválasztása, fejlesztése. Csengőszó, 2010/2. 25-31.

Ranschburg Jenő: Tehetség és alkalmazkodás. Saxum Kiadó KFT, 2022. ISBN:9789632482972

Sáska Géza: Tehetség-felfogások. Adalékok a természetelvű pedagógiák eszmetörténetéhez. Iskolakultúra, 2005/10. 127-136.

Senett, Richard: A tehetség és a feleslegesség réme. Regio, 2008/1. 3-29.

Sinkó István: A gondozott és gondozatlan tehetség. ÚPSZ, 2009/5-6. 112-118.

Zillmann, Charlotte: Iskolai kudarcok. Rosszul tanuló tehetséges gyermekek. Akkord, 2002.

Géniusz könyvek sorozat: www.geniusz.hu

Dr. Gróz Andrea

Egyetemi docens

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL